

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

**AIDS IR ANTIRETROVIRUSINĖ TERAPIJA
2022 M. LIETUVOJE**

Nacionalinis
visuomenės
sveikatos
centras

Vilnius, 2023

ATASKAITA PARENGĖ:

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Užkrečiamųjų ligų valdymo skyrius

Oksana Jučienė

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, 2023
<https://www.nvsc.lrv.lt/lt>

TURINYS

ĮVADAS	4
ĮGYTAS IMUNITETO NEPAKANKAMUMO SINDROMAS (AIDS) 2022 M.	5
DUOMENYS APIE 2022 M. PRADĖTĄ ANTIRETROVIRUSINĘ TERAPIJĄ	7
DUOMENYS APIE 2022 M. SKIRTĄ ANTIRETROVIRUSINĘ TERAPIJĄ	10
DUOMENYS APIE ŽIV UŽSIKRĖTUSIAS NĖŠČIASIAS IR JŲ NAUJAGIMIUS, KURIEMS PER METUS BUVO TAIKOMA PERINATALINIO ŽIV PERDAVIMO PROFILAKTIKA	13
APIBENDRINIMAS	14

IVADAS

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 3 d. įsakymas Nr. V-384 „Dėl žmogaus imunodeficito viruso ligos diagnostikos ir gydymo, kompensuojamo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas) nustato iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų kompensuojamo žmogaus imunodeficito viruso sukeltos ligos (toliau – ŽIV liga) diagnozavimo, gydymo, šia liga sergančių pacientų priežiūros tvarką bei pranešimų ir ataskaitų apie nustatytą šios ligos diagnozę ir skirtą gydymą Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC) teikimo tvarką.

Ši ataskaita parengta pagal asmens sveikatos priežiūros įstaigų pateiktus duomenis apie pradėtą antiretrovirusinę terapiją (ART) ir apie asmens sveikatos priežiūros įstaigoje per praėjusius metus antiretrovirusiniais vaistais gydytus pacientus.

NVSC metinę analizę teikia Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai ir institucijoms, pateikusioms ataskaitas apie asmens sveikatos priežiūros įstaigoje per metus antiretrovirusiniais vaistais gydytus pacientus.

ĮGYTAS IMUNITETO NEPAKANKAMUMO SINDROMAS (AIDS) 2022 M.

Vadovaudamasis Įsakymu, gydytojas, pacientui diagnozavęs bent vieną AIDS indikacinę ligą (kodai pagal TLK-10-AM B20, B21, B22) pagal 1993 m. Europos AIDS atvejo apibrėžimą, nurodytą 2002 m. kovo 19 d. Europos Komisijos sprendime, nustatančiame atvejų (ligų) apibrėžimus, naudotinus pateikiant duomenis apie užkrečiamąsias ligas į Europos Bendrijos tinklą pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 2119/98/EB (praneštą dokumentu Nr. C(2002) 1043) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 7 tomas, p. 28), užpildo pranešimą apie nustatytą įgyto imuniteto nepakankamumo (AIDS) diagnozę ir per 7 dienas nuo užpildymo dienos pateikia NVSC.

2022 m. Lietuvoje diagnozuoti **25 AIDS atvejai**. Analizuojant duomenis pagal lytį, 17 susirgusiųjų AIDS buvo vyrai, 8 – moterys (1 lentelė). Asmenų, kuriems 2022 m. diagnozuotas AIDS, amžiaus vidurkis siekė 46 metus.

1 lentelė. 2022 m. susirgusiųjų AIDS pasiskirstymas pagal lytį

Lytis	Abs. sk.	Proc.
Moterys	8	32
Vyrai	17	68
Iš viso	25	100

2022 m. daugiausia susirgusiųjų AIDS pagal gyvenamąją vietą buvo Vilniaus apskrities (56 proc.) ir užsienio šalių (16 proc.) gyventojai (2 lentelė).

2 lentelė. 2022 m. susirgusiųjų AIDS pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Gyvenamoji vieta	Abs. sk.	Proc.
Vilniaus apskritis	14	56
Kauno apskritis	1	4
Klaipėdos apskritis	1	4
Šiaulių apskritis	2	8
Alytaus apskritis	2	8
Lietuvos kalėjimų tarnyba	1	4
Užsienio šalių piliečiai	4	16
Iš viso	25	100

Pagal galimą užsikrėtimo būdą dauguma (56 proc.) 2022 m. susirgusiųjų AIDS ŽIV užsikrėtė heteroseksualių lytinių santykių metu, 20 proc. – vartodami švirksčiamuosius narkotikus, 16 proc. – homoseksualių lytinių santykių metu, 8 proc. užsikrėtimo būdas nežinomas (3 lentelė).

3 lentelė. 2022 m. susirgusiųjų AIDS pasiskirstymas pagal galimą užsikrėtimo ŽIV būdą

Galimas užsikrėtimo būdas	Abs. sk.	Proc.
Heteroseksualių lytinių santykių metu	14	56
Homoseksualių lytinių santykių metu	4	16
Vartojant švirškčiamuosius narkotikus	5	20
Nežinomas	2	8
Iš viso	25	100

16 asmenų 2022 m. ŽIV infekcija buvo diagnozuotas AIDS stadijoje. Tai sudarė 6,3 proc. nuo visų naujų ŽIV atvejų (252), registruotų 2022 m. m.

Dažniausia AIDS indikacinė liga – *Mycobacterium tuberculosis* tuberkuliozė (4 lentelė).

4 lentelė. AIDS indikacinės ligos 2022 m.

AIDS indikacinės ligos pavadinimas	Susirgimų atvejų skaičius (abs.sk.)*
Stemplės kandidozė (diagnozuojama pagal TLK-10-AM kodu B20 žymima liga)	3
Plaučių <i>Mycobacterium tuberculosis</i> infekcija suaugusiesiems ir vaikams nuo 13 metų (diagnozuojama pagal TLK-10-AM kodu B20 žymima liga)	6
Ekstrapulmoninė <i>Mycobacterium tuberculosis</i> infekcija (diagnozuojama pagal TLK-10-AM kodu B20 žymima liga)	1
<i>Pneumocystis jirovecii</i> pneumonija (diagnozuojama pagal TLK-10-AM kodu B20 žymima liga)	8
Bakterinė recidyvinė pneumonija (2 ar daugiau epizodų per 12 mėn.) (diagnozuojama pagal TLK-10-AM kodu B20 žymima liga)	2
Smegenų toksoplazmozė (diagnozuojama pagal TLK-10-AM kodu B20 žymima liga)	2
Limfoma, Berkito (Burkitt) ar panašaus tipo limfoma (diagnozuojama pagal TLK-10-AM kodu B21 žymima liga)	1
Limfoma imunoblastinė (diagnozuojama pagal TLK-10-AM kodu B21 žymima liga);	1
ŽIV sukeltas išsekimo sindromas: daugiau kaip 10 proc. svorio netekimas ir viduriavimas (2 ar daugiau kartų per dieną ilgiau kaip 30 dienų) arba ilgiau kaip 30 dienų trunkantis karščiavimas, nesusijęs su kita nustatyta priežastimi, (diagnozuojama pagal TLK-10-AM kodu B22 žymima liga)	1

DUOMENYS APIE 2022 M. PRADĖTĄ ANTIRETROVIRUSINĘ TERAPIJĄ

Ši ataskaitos dalis yra parengta pagal pateiktus pranešimus apie pradėtą antiretrovirusinę terapiją.

2022 m. antiretrovirusinė terapija iš viso pradėta **265** ŽIV užsikrėtusiems asmenims, iš jų – 101 moteriai ir 164 vyrams. Tai 1,5 karto daugiau, negu 2021 m., kai ART pradėta 177 asmenims.

Amžiaus vidurkis pacientų, kuriems 2022 m. buvo pradėta ART, siekė 39 metų.

Pagal galimą užsikrėtimo būdą dauguma (55,8 proc.) asmenų, kuriems buvo pradėta ART, ŽIV užsikrėtė heteroseksualių lytinių santykių metu, 24,2 proc. – vartodami švirkščiamuosius narkotikus, 12,1 proc. – homoseksualių lytinių santykių metu, 4,9 proc. – perinataliniu būdu, likusiųjų (3,0 proc.) užsikrėtimo būdas nežinomas (5 lentelė).

Daugiausia (39,5 proc.) pacientų, kuriems 2022 m. pradėta ART, buvo atvykę iš užsienio šalių, 33,1 proc. – Vilniaus apskrities gyventojai.

5 lentelė. Asmenų, kuriems 2022 m. pradėta antiretrovirusinė terapija, pasiskirstymas pagal galimą užsikrėtimo ŽIV būdą

Galimas užsikrėtimo būdas	Abs. sk.	Proc.
Heteroseksualių lytinių santykių metu	148	55,8
Homoseksualių lytinių santykių metu	32	12,1
Vartojant švirkščiamuosius narkotikus	64	24,2
Perinatalinis užsikrėtimas	13	4,9
Nežinoma	8	3,0
Iš viso	265	100

19,6 proc. asmenų, kuriems 2022 m. pradėta ART, diagnozuota A klinikinė kategorija, 27,2 proc. – B klinikinė kategorija, 11,7 proc. – C klinikinė kategorija. 41,5 proc. atvejų klinikinė kategorija nenurodyta (6 lentelė).

6 lentelė. Asmenų, kuriems 2022 m. pradėta antiretrovirusinė terapija, pasiskirstymas pagal 1993 m. JAV ligų kontrolės centro (CDC) peržiūrėtą suaugusiųjų ir paauglių ŽIV infekcijos klasifikaciją ir papildytą AIDS apibrėžimu

Klinikinės kategorijos	Pacientų skaičius	
	Abs.sk.	Proc.
A klinikinė kategorija, iš viso	52	19,6
A1	24	9,1
A2	23	8,7
A3	5	1,9
B klinikinė kategorija, iš viso	72	27,2
B1	21	7,9
B2	29	10,9
B3	22	8,3
C klinikinė kategorija, iš viso	31	11,7
C1	1	0,4
C2	6	2,3
C3	24	9,1
Informacija nepateikta	110	41,5

CD4 limfocitų skaičiaus vidurkis pradedant ART buvo 461,7/mm³ (buvo analizuojami 246 (92,8 proc.) pacientų ART pranešimų duomenys). Moterims CD4 limfocitų skaičiaus vidurkis pradedant ART siekė 530,2/mm³ (n=93), vyrams – 420,1/mm³ (n=153).

ŽIV RNR kopijų skaičiaus vidurkis pradedant ART siekė 1,43x10⁵ kop./ml (buvo analizuoti 215 (81,1 proc.) pacientų ART pranešimų duomenys). Moterims ŽIV RNR kopijų skaičiaus vidurkis pradedant ART siekė 8,77 x10⁴ kop./ml (n=83), vyrams – 1,77 x10⁵ kop./ml (n=132).

Pakaitinį palaikomąjį gydymą (metadonu, buprenorfinu ir kt.) gavo 13 ŽIV užsikrėtusių asmenų, kuriems buvo paskirtas ART, 25 – buvę narkotikų vartotojai (pastarąsias 4 savaites nevartojantys) ir trys – aktyvūs švirkščiamųjų narkotikų vartotojai.

3,0 proc. asmenų ART pradžioje buvo nustatyta koinfekcija su virusiniu hepatitu B, 23,4 proc. – su virusiniu hepatitu C, 3,4 proc. – su tuberkulioze (7 lentelė). Dviem (0,8 proc.) asmenims diagnozuotas sifilis.

7 lentelė. Asmenų, kuriems 2022 m. pradėta antiretrovirusinė terapija, pasiskirstymas pagal koinfekciją su virusiniais hepatitais B ir C bei tuberkulioze

Koinfekcija	Teigiama	Neigiama	Išgydytas	Nežinoma	Nenurodyta
Virusinis hepatitas B	8	243	0	13	1
Virusinis hepatitas C	62	198	0	4	1
Tuberkuliozė	9	240	0	10	6

243 (91,7 proc.) asmenims buvo skirti pirmaeiliai gydymo ART vaistai, iš jų 193 (72,8 proc.) – 2NATI+1II derinys, 35 (13,2 proc.) – 2NATI+ PI/r arba PI/c ir 15 (5,7 proc.) asmenų – 1NATI+1II derinys. 22 (8,3 proc.) asmenims buvo paskirti alternatyvieji ART vaistų deriniai (8 lentelė)¹.

8 lentelė. Asmenų, kuriems 2022 m. pradėta antiretrovirozinė terapija, pasiskirstymas pagal vaistų derinius ir lytį

Eil. Nr.	ART deriniai	Vyrai (Abs. sk.)	Moterys (Abs. sk.)	Iš viso (Abs. sk.)
Pirmaeiliai ART vaistų deriniai				
1.1	2 NATI + 1 II (iš viso)	122	71	193
1.1.1	Abakaviras ir lamivudinas (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	0	2	2
1.1.2	Abakaviras ir lamivudinas (sudėt. prep.) + dolutegraviras, DTG arba abakaviras ir lamivudinas ir dolutegraviras (sudėt. prep.)	24	10	34
1.1.3	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	2	9	11
1.1.4	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + dolutegraviras, DTG	96	50	146
1.2	2 NATI + PI/r arba PI/c (iš viso)	12	23	35
1.2.1	Abakaviras ir lamivudinas (sudėt. prep.) + darunaviras ir kobicistatas (DRV/c) (sudėt. prep.)	1	2	3
	Abakaviras ir lamivudinas (sudėt. prep.) + lopinaviras ir ritonaviras (LPV/r) (sudėt. prep.)	1	2	3
1.2.2	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + lopinaviras ir ritonaviras (LPV/r) (sudėt. prep.)	5	3	8
1.2.3	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + darunaviras ir kobicistatas (DRV/c) (sudėt. prep.)	5	16	21
1.3	1 NATI + 1 II (iš viso)	13	2	15
1.3.1	Lamivudinas ir dolutegraviras (sudėt. prep.)	13	2	15
Alternatyvieji ART vaistų deriniai				
2.1	2 NATI + 1 NNATI (iš viso)	13	3	16
2.1.1	Lamivudinas ir tenofoviro dizoproksilis ir doravirinas (sudėt. prep.)	11	2	13
2.1.2	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + efavirenzas, EFV	2	1	3
2.2	2 NATI+1 II (iš viso)	0	1	1
2.2.1	Lamivudinas ir zidovudinas (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	0	1	1
2.3	2 NATI+ 1 PI (su r ar c) (iš viso)	2	1	3
2.3.1	Lamivudinas ir zidovudinas (sudėt. prep.) + lopinaviras ir ritonaviras (LPV/r) (sudėt. prep.)	2	1	3
2.4	PI + II (iš viso)	2	0	2
2.4.1	Darunaviras ir kobicistatas (DRV/c) (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	2	0	2
3.	Iš viso	164	101	265

¹ NATI – nukleozidiniai ir nukleotidiniai atvirkštinės transkriptazės inhibitoriai

NNATI – nenukleozidiniai atvirkštinės transkriptazės inhibitoriai

PI – proteazių inhibitoriai

II – integrazės inhibitoriai

/r-ritonaviras

/c-kobicistatas

DUOMENYS APIE 2022 M. SKIRTA ANTIRETROVIRUSINĘ TERAPIJĄ (ART)

Ši ataskaitos dalis parengta pagal asmens sveikatos priežiūros įstaigų pateiktas ataskaitas apie asmens sveikatos priežiūros įstaigose (ASPI) per metus antiretrovirusiniais vaistais gydytus ligonius.

2022 m. antiretrovirusinė terapija iš viso buvo skirta **1638** ŽIV užsikrėtusiems asmenims (447 moterims ir 1191 vyrui). 2022 m. pabaigoje 145 (8,9 proc.) pacientams gydymas nebuvo tęsiamas (70 nesilankė, 26 mirė, 12 išvyko, 25 iš įkalinimo įstaigos paleisti į laisvę, 5 gydymą nutraukė savo noru, 7 asmenų – dėl kitos priežasties arba ji yra nenurodyta).

1435 pacientams antiretrovirusinė terapija skirta asmens sveikatos priežiūros įstaigose, 151 – Lietuvos Kalėjimų tarnyboje, 52 – asmens sveikatos priežiūros įstaigose ir Lietuvos Kalėjimų tarnyboje (9 lentelė).

9 lentelė. Asmenų, kuriems 2022 m. skirta antiretrovirusinė terapija, pasiskirstymas pagal gydymo įstaigą

Įstaiga	Asmenų skaičius (Abs. sk)
Asmens sveikatos priežiūros įstaiga	1435
Asmens sveikatos priežiūros įstaiga ir Lietuvos kalėjimų tarnyba	52
Lietuvos kalėjimų tarnyba	151
Iš viso	1638

Pagal galimą užsikrėtimo ŽIV infekcija būdą daugiausia (42,3 proc.) asmenų, kurie 2022 m. buvo gydomi antiretrovirusiniais vaistais, ŽIV užsikrėtė heteroseksualių lytinių santykių metu, 37,9 proc. – vartodami švirkščiamuosius narkotikus 15,4 proc. – homoseksualių santykių metu, 1,9 proc. nuo motinos vaikui, kitų (4,3 proc.) užsikrėtimo būdas nežinomas (10 lentelė).

10 lentelė. Asmenų, kuriems 2022 m. skirta antiretrovirusinė terapija, pasiskirstymas pagal galimą užsikrėtimo būdą

Galimas užsikrėtimo būdas	Abs. sk	Proc.
Heteroseksualių santykių metu	676	42,3
Homoseksualių santykių metu	253	15,4
Vartojant švirkščiamuosius narkotikus	620	37,9
Perinatalinis perdavimas	19	1,2
Nežinoma	70	4,3
Iš viso	1638	100*

*apvalinta iki sveiko skaičiaus

78 ŽIV liga sergantiems asmenims (4,8 proc. nuo visų 2022 m. gydytų ART) taip pat taikytas pakaitinis palaikomasis gydymas (metadonu, buprenorfinu ir kt.).

2022 m. skirti antiretrovirusinės terapijos deriniai

2022 m. antiretrovirusinė terapija buvo skirta 18 vaikų iki 18 metų amžiaus (vienam iš jų einamaisiais metais sukako 18 metų) (11 lentelė).

11 lentelė. ŽIV užsikrėtusiems vaikams iki 18 metų amžiaus 2022 m. skirti antiretrovirusinės terapijos deriniai pagal vaistų derinius

Eil. Nr.	ART deriniai	Iš viso (abs. sk)
1.	Abakaviras ir lamivudinas ir dolutegraviras (sudėt. prep.)	11
2.	Abakaviras, ABC + lamivudinas, 3TC + nevirapinas, NVP	1
3.	Abakaviras ir lamivudinas (sudėt. prep.) + lopinaviras ir ritonaviras (LPV/r) (sudėt. prep.)	1
4.	Darunaviras ir kobicistatas (DRV/c) (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	1
5.	Lamivudinas ir zidovudinas (sudėt. prep.) + lopinaviras ir ritonaviras (LPV/r) (sudėt. prep.)	3
7.	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + dolutegraviras, DTG	1
6.	Iš viso	18

1433 (88,5 proc.) suaugusiems asmenims skirti pirmaeiliai ART vaistų deriniai, iš jų 925 (57,1 proc.) – 2NATI + 1II derinys, 280 (17,3 proc.) – 2NATI + PI/r arba PI/c derinys ir 228 (14,1 proc.) – 1 NATI + 1 II derinys.

160 (9,9 proc.) suaugusių asmenų buvo skirti alternatyvieji ART vaistų deriniai. 27 (1,7 proc.) suaugusiems asmenims buvo skirti kiti ART vaistų deriniai (12 lentelė).

12 lentelė. Suaugusiems 2022 m. skirti antiretrovirusinės terapijos deriniai pagal lytį ir vaistų derinius

Eil. Nr.	ART deriniai	Vyrai (abs. sk.)	Moterys (abs. sk.)	Iš viso (abs. sk.)
Pirmaeiliai ART vaistų deriniai				
1.1	2 NATI + 1 II (iš viso)	688	237	925
1.1.1	Abakaviras ir lamivudinas (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	38	45	83
1.1.2	Abakaviras ir lamivudinas (sudėt. prep.) + dolutegraviras, DTG arba abakaviras ir lamivudinas ir dolutegraviras	357	75	432
1.1.3	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	30	55	85
1.1.4	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + dolutegraviras, DTG	263	62	325
1.2	2 NATI + PI/r arba PI/c (iš viso)	187	93	280
1.2.1	Abakaviras ir lamivudinas (sudėt. prep.) + lopinaviras ir ritonaviras (LPV/r) (sudėt. prep.)	7	9	16
1.2.2	Abakaviras ir lamivudinas (sudėt. prep.) + darunaviras ir kobicistatas (DRV/c) (sudėt. prep.)	88	40	128
1.2.3	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + lopinaviras ir ritonaviras (LPV/r) (sudėt. prep.)	3	6	9
1.2.4	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + darunaviras ir kobicistatas (DRV/c) (sudėt. prep.)	89	38	127
1.3	1 NATI + 1 II (iš viso)	180	48	228
1.3.1	Lamivudinas ir dolutegraviras (sudėt. prep.)	180	48	228
Alternatyvieji ART vaistų deriniai				
2.1	2 NATI + 1 NNATI (iš viso)	87	29	116
2.1.1	Abakaviras ir lamivudinas (sudėt. prep.) + efavirenzas, EFV	23	7	30
2.1.2	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + efavirenzas, EFV	6	3	9
2.1.3	Doravirinas ir lamivudinas ir tenofoviro dizoproksilis	58	19	77
2.2	2 NATI+1 II arba 1 PI (su /r ar /c) arba 1 NNATI (iš viso)	27	17	44
2.2.1	Lamivudinas ir zidovudinas (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	4	9	13
2.2.2	Lamivudinas ir zidovudinas (sudėt. prep.) + dolutegraviras, DTG	13	4	17
2.2.3	Lamivudinas ir zidovudinas (sudėt. prep.) + darunaviras ir kobicistatas (DRV/c) (sudėt. prep.)	5	2	7
2.2.4	Lamivudinas ir zidovudinas (sudėt. prep.) + lopinaviras ir ritonaviras (LPV/r) (sudėt. prep.)	2	2	4
2.2.5	Lamivudinas ir zidovudinas (sudėt. prep.) + efavirenzas, EFV	3	0	3
Kiti deriniai				
3.1	Darunaviras ir kobicistatas (DRV/c) (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	8	3	11
3.2	Darunaviras ir kobicistatas (DRV/c) (sudėt. prep.) + dolutegraviras, DTG	6	3	9
3.3	Darunaviras, DRV + ritonaviras /r + raltegraviras, RAL	1	0	1
3.4	Lopinaviras ir ritonaviras (LPV/r) (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	0	3	3
3.5	Dolutegraviras, DTG+ efavirenzas, EFV	1	0	1
3.6	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + lamivudinas ir zidovudinas (sudėt. prep.)	1	1	2
4.	Iš viso	1186	437	1620

**DUOMENYS APIE ŽIV UŽSIKRĖTUSIAS NĖŠČIASIAS IR JŲ NAUJAGIMIUS,
KURIEMS 2022 M. BUVO TAIKOMA PERINATALINIO ŽIV PERDAVIMO
PROFILAKTIKA**

Ši ataskaitos dalis parengta pagal asmens sveikatos priežiūros įstaigų pateiktas ataskaitas apie ŽIV užsikrėtusias nėščiąsias ir jų naujagimius, kuriems per metus buvo taikoma perinatalinio ŽIV perdavimo profilaktika.

2022 m. gimdė 8 ŽIV užsikrėtusios nėščiosios. Keturioms (63,6 proc.) ŽIV užsikrėtusioms nėščiosioms buvo atlikta planinė cezario pjūvio operacija, trys (36,4 proc.) gimdė natūraliais takais, 1 – nenurodyta. Gimdymo laikas vidutiniškai siekė 39 (38-41) nėštumo savaitę. Pasiskirstymas pagal gimusio naujagimio lytį: 3 mergaitės ir 5 berniukai.

Pagal gyvenamąją vietą 6 ŽIV užsikrėtusios nėščiosios, kurios 2022 m. gimdė, gyveno Vilniaus apskrityje, 1 – Šiaulių ir 1 – Kauno.

Visoms ŽIV užsikrėtusioms nėščiosioms skirta ART nėštumo metu (13 lentelė).

13 lentelė. ŽIV užsikrėtusių nėščiųjų, kurios 2022 m. gimdė ir kurioms buvo skirta ART esant perinatalinio ŽIV perdavimo rizikai, skaičius

Eil.	ART derinys	ŽIV užsikrėtusių nėščiųjų skaičius
1.	Emtricitabinas ir tenofoviro dizoproksilis (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	4
2.	Abakaviras ir lamivudinas (sudėt. prep.) + raltegraviras, RAL	4
3.	Abakaviras (ABC) + raltegraviras, RAL	8

Profilaktinis perinatalinio ŽIV perdavimo gydymas buvo skirtas 4 naujagimiams, 4 atvejais ši informacija nenurodyta (14 lentelė).

14 lentelė. Duomenys apie 2022 m. ŽIV užsikrėtusių motinų pagimdytus naujagimius, kuriems buvo taikomas gydymas antivirusiniais vaistais

ART derinys	Skirto gydymo atvejų skaičius
Zidovudinas, AZT, geriamoji suspensija	3
Zidovudinas, AZT + lamivudinas, 3TC + nevirapinas, NVP	1

APIBENDRINIMAS

1. 2022 m. Lietuvoje diagnozuoti **25** AIDS atvejai (17– vyrai, 8 – moterys). Iš viso iki 2023 01 01 Lietuvoje AIDS susirgo 697 ŽIV užsikrėtę asmenys. Dažniausia (32 proc.) AIDS indikacinė liga, registruota 2022 m. Lietuvoje – *Pneumocystis jirovecii* pneumonija.
2. 2022 m. antiretrovirusinė terapija pradėta **265** ŽIV užsikrėtusiems asmenims, t.y. 1,5 karto daugiau negu 2021 m. (177). Du penktadaliai (39,5 proc.) pacientų, kuriems 2022 m. pradėta ART, buvo atvykę iš užsienio šalių.
3. 2022 m. antiretrovirusinė terapija iš viso buvo skirta **1638** ŽIV užsikrėtusiems asmenims, tačiau 2022 m. pabaigoje **145** (8,9 proc.) pacientams ART gydymas dėl įvairių priežasčių tęsiamas nebuvo.
4. 2022 m. gimė **8** ŽIV užsikrėtusios nėščiosios ir visoms joms nėštumo ir gimdymo metu buvo skirta ART. Profilaktinis gydymas esant perinatalinio ŽIV perdavimo rizikai buvo taikomas keturiems naujagimiams.